

Tweede generatie van *Smerinthus populi* L.

In de Ent. Ber., 5, p. 238—9, 1920, verzoekt Dr. J. TH. OUDEMANS om eventueele mededeelingen betreffende een tweede generatie van *Smerinthus populi* L. Hierop antwoordde de heer SCHOLTEN (Ent. Ber., 6, p. 367, 1925), dat hij op 12 Augustus een ♂ bij Lobith op licht had gevangen, terwijl de heer VAN DER MEULEN mededeelde (E. B., 7, p. 9, 1929) op 18 Augustus 1925 te Amsterdam een ♂ gevangen te hebben, eveneens op licht. Aan deze twee vangsten kan ik een derde toevoegen, n.l. van een ♀, op 26 Augustus 1930, eveneens te Amsterdam. Het exemplaar verkeert in volkomen gaven toestand en was blijkbaar pas uit de pop gekomen. Naar mijn meening kan er weinig twijfel zijn, dat deze drie exemplaren gekomen zijn uit poppen, die eigenlijk hadden behooren te overwinteren en dat ze dus werkelijk behooren tot een (zeer partieele) tweede generatie. Ten eerste was in 1930 het voorjaar tamelijk vroeg en gunstig; ten tweede heb ik nergens vermeld gevonden, dat poppen van *Sm. populi* den geheelen zomer over bleven liggen, en ten derde is in zuidelijker gebieden een tweede generatie regel. Vermelding hiervan vond ik o.a. in een studie van DENSO („De la fertilité des Sphingides européens dans la deuxième génération”, Bull. Soc. Lép. Genève, I, fasc. 3, p. 216 en volg., 1908). Op pag. 225 van genoemd tijdschrift behandelt hij *Sm. populi* en *ocellata* en schrijft: „Het voorkomen van een tweede generatie bij deze vlinders is voor beide in Duitschland gesignaleerd, dikwijls voor *populi*, zeldzamer voor *ocellata*; vooral in de warmere deelen van het Rijngebied heeft men dit feit geconstateerd. Hier te Genève kan men de herfstvlinders elk jaar waarnemen, zelfs als de zomer niet zeer gunstig is geweest. In het Zuiden bij Marseille heeft *populi* twee generaties; *ocellata*, die er veel zeldzamer is dan *populi*, vertoont zich zelden in den herfst. Niettegenstaande de groote variabiliteit van *populi*, zijn de herfstvlinders eenigszins afwijkend Ik heb in Juni 1906 een legsel van *populi* verkregen. Zoowel ♂ als ♀ waren afkomstig uit de omstreken van Berlijn. Toen de eieren uitgekomen waren, kweekte ik de rupsen op en de vlinders verschenen einde Augustus. Daar

één ♀ misvormd was, liet ik het in een ongesloten doos naast het geopende venster. Den volgenden morgen vond ik het in copula met een ♂, dat van buiten gekomen was, en dat duidelijk een afwijkenden vleugelvorm vertoonde, het hoofdkenmerk van de tweede generatie". Tot zoover DENSO. Ik heb mijn exemplaar toen nauwkeurig bekeken, doch kon geen verschil in vleugelvorm zien met exemplaren van de eerste generatie. Daar DENSO niet aangeeft, welk verschil in vleugelvorm tusschen beide generaties bestaat, wendde ik mij allereerst tot majoor DE SANDT te Pont-de-la-Maye (Gironde, Z. Frankrijk), waar geregeld een tweede generatie voorkomt, met het verzoek, zijn exemplaren eens na te willen zien. De heer DE SANDT antwoordde hierop, dat, hoewel hij nog nooit iets over het verschil in vleugelvorm hehoord had en er dus nooit op gelet had, dit verschil zeer duidelijk was. De dieren der eerste generatie hebben de vier vleugels minder afgerond, met scherper tanding, terwijl die der zomergeneratie meer afgeronde vleugels hebben met zwakker tanding. Eenmaal er op gewezen, sprong het verschil onmiddellijk in het oog. Dit antwoord pleitte niet erg voor mijn overtuiging, een exemplaar der tweede generatie te bezitten. Ik verzocht echter ook den heer G. WARNECKE, te Kiel, om inlichtingen. Het antwoord luidde: „Ik heb mijn verzameling doorgezien en daarin 3 ♀ en 1 ♂ gevonden, die als tweede generatie aangegeven zijn; de vlinders zijn in Augustus uitgekomen. Twee der exemplaren zijn van Berlijn, de beide andere in 1920 door mij te Hamburg gekweekt. De rupsen verpopten zich in Juli; in Augustus van hetzelfde jaar kwamen de vlinders uit. Ik heb dezelfde waarneming gedaan als U! Ik kan tusschen mijn exemplaren van de tweede generatie en die, welke na overwintering uitkwamen, geen verschil ontdekken". Ten slotte was de heer DERENNE te Brussel nog zoo vriendelijk, mij mede te delen, dat in België geen zomergeneratie voorkomt, doch dat, wat men als tweede generatie kan beschouwen, gevormd wordt door enkele te vroeg uitkomende exemplaren. Waar in tien jaar tijds uit ons land drie exemplaren bekend zijn geworden, kan men dus veilig aannemen, dat in onze streken geen regelmatige tweede generatie voorkomt, terwijl de enkele exemplaren,

die zomers uitkomen, in plaats van te overwinteren, geen seizoensdimorphisme vertoonen, zooals in zuidelijker gebieden.

April 1931.

B. J. LEMPKE.

Medewerking gevraagd.

In den loop der jaren werden aan de afdeling „Volksgezondheid” van den Gemeentelijken Geneeskundigen- en Gezondheidsdienst verschillende insecten toegestuurd, die in huizen werden aangetroffen, of voorkwamen in levensmiddelen. Ten einde nu een zoo volledig mogelijk overzicht te krijgen over het voorkomen van insecten, die schadelijk zijn voor levensmiddelen en huisraad in ons land, wordt getracht, ook uit andere deelen van het land gegevens en geïnficeerd materiaal te verkrijgen.

Van groote waarde zou het zijn, als wij hierbij ook mochten rekenen op de medewerking van de leden der Nederlandsche Entomologische Vereeniging. Berichten, betreffende insecten, gevonden in levensmiddelen, huisraad, bont, wol, leer en dergelijke materialen, zoo mogelijk met vermelding van vindplaats, datum en nadere bijzonderheden, zullen zeer op prijs worden gesteld. Ook een of meer exemplaren van den gevonden beschadiger zullen zeer welkom zijn, om hiermede de bestaande collectie aan te vullen.

Berichten, eventueel ook insecten of geïnficeerd materiaal, worden gaarne aan onderstaand adres tegemoet gezien.

M. N. STORK,

G. G. D. Biologisch Laboratorium,
N. Achtergracht 100, Amsterdam C.

Var. an Spec. *Talaeporia guenei* Z. ?

In de Naamlijst van de Nederlandsche Microlepidoptera komt nog steeds voor *Talaeporia guenei* Z., als soort ver-